

Fra: Håvard Sæthre <hsae@udi.no>
Sendt: 12. juni 2015 12:19
Til: Ribe Ola
Kopi: Munkebye Henriette; Jonas Folmo; Karl Erik Sjøholt
Emne: 15/06700-1 - Høring - Ny norsk modell for avtaler om fremme og beskyttelse av investeringer (investeringsavtaler) - kommentarer til artikkel 10 om nøkkelpersonell

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Fullført

UDI har en del kommentarer til forslaget til ny modell for investeringsavtaler.

Generelt

Borgere av land utenfor EØS-/EFTA-samarbeidet trenger oppholdstillatelse for arbeid mot eller uten vederlag utført i Norge og for å drive ervervsvirksomhet i Norge, uavhengig av oppholdets lengde, jf utlendingsloven § 55 første ledd. Det finnes enkelte unntak fra kravet om oppholdstillatelse i utlendingsforskriften § 1-1, herunder for handels- og forretningsreisende. Dersom oppholdet skal vare lenger enn 90 dager, kreves oppholdstillatelse uansett på grunn av varigheten på oppholdet, jf utlendingsloven § 55 andre ledd.

Definisjonen av investering i avtaleutkastets artikkel 2, tilsier at aktivitet i forbindelse med disse investeringene må anses som arbeid eller ervervsvirksomhet, og at aktiviteten derfor, som et utgangspunkt, vil kreve oppholdstillatelse etter utlendingsloven. Noen av aktivitetene knyttet til investeringer kan falle inn under unntaket fra kravet om oppholdstillatelse for handels- og forretningsreisende, evt andre unntak. I tillegg til type aktivitet er det et krav for unntak fra kravet om oppholdstillatelse at vedkommende ikke er ansatt/næringsdrivende i Norge og at det dreier seg om korttidsopphold, dvs ikke mer enn 90 dagers opphold i løpet av enhver periode på 180 dager i Schengen-statene.

Vi forstår derfor artikkel 10 om nøkkelpersonell slik at den ofte vil gjelde for personer trenger oppholdstillatelse fordi de skal være mer enn 90 dager i Norge og/eller fordi de skal drive med aktivitet i forbindelse med investeringer som vil falle utenfor unntakene fra kravet om oppholdstillatelse. Vi vil derfor vurdere om artikkel 10 vil innebære forpliktelser som ikke er oppfylt gjennom gjeldende regler for oppholdstillatelse.

I utgangspunktet inneholder artikkel 10 i utkastet til modell for investeringsavtaler forbehold om «subject to its laws and regulations (relating to the entry, stay and work of natural persons)» som gir mulighet for norsk, nasjonal regulering av de fleste vilkårene som gjelder for oppholdstillatelse for tredjelandsborgere, som f.eks. krav til lønn, konkret oppdrag/arbeid, kompetanse, kompetansens relevans for oppdraget, (rimelige) tidsbegrensninger i tillatelsesgrunnlaget mv. I tillegg er artikkel 24 og 26 viktige for utlendingssakene.

Om artikkel 10 avsnitt 1

Punkt 1 i artikkel 10 angir hvilke grupper personer som skal kunne få adgang til og opphold i Norge i forbindelse med investeringsaktiviteter. Personkretsen er angitt som:

- fysiske personer fra den andre avtaleparten og
- nøkkelpersonell ansatt hos fysiske og juridiske personer fra den andre avtaleparten

Vi leser dette som at teksten gir disse persongruppene en forventning om at de skal kunne få oppholdstillatelse med den tilknytningen til virksomheter i Norge og utlandet som er angitt her.

Når det gjelder fysiske personer (selvstendige investorer som ikke er ansatt i virksomhet i hjemlandet), vil de etter dagens regelverk kunne få oppholdstillatelse som ansatt hos norsk arbeidsgiver/virksomhet (se utlendingsloven § 23 og utlendingsforskriften § 6-1) eller dersom de driver selvstendig næringsvirksomhet (se utlendingsloven § 25 og utlendingsforskriften § 6-18). For å anses arbeidsgiver i Norge må virksomheten ha forretningssted i Norge, være registrert i Enhetsregisteret og faktisk ha reell drift av en virksomhet i Norge. Vi er usikre på om avtalen legger opp til at utlendingsmyndighetene kan kreve at investorer må være ansatt eller selvstendig næringsdrivende.

Når det gjelder nøkkelpersonell, vil de kunne få oppholdstillatelse når de er ansatt i en virksomhet (juridisk person) i utlandet, men ikke som ansatt hos en fysisk person i utlandet. Utover dette kreves det for oppholdstillatelse også at vedkommende sendes på oppdrag internt i et internasjonalt selskap, som er etablert i Norge, eller til en annen virksomhet i Norge. For å anses som oppdragsgiver i Norge gjelder de samme kravene som nevnt for arbeidsgivere i forrige avsnitt.

Vi er derfor usikre på om utkastet til artikkel 10 første avsnitt, selv med det generelle forbeholdet om innvandringslovgivning, gir mulighet for å kreve den organisasjonsmessige tilknytningen som følger av dagens norske utlendingsregelverk (se de to foregående avsnittene).

Om artikkel 10 avsnitt 2

Avsnitt 2 i artikkel 10 handler om at fysiske og juridiske personer fra en annen avtalepart skal kunne ansette nøkkelpersonell etter eget ønske når disse har fått adgang til opphold og arbeid og når arbeidsforholdet er i samsvar med vilkår, krav og tidsfrister for oppholdstillatelsen.

Denne bestemmelsen gir i utgangspunktet ikke forpliktelser til å gi oppholdstillatelse til utlendinger, men statuerer at investorer skal kunne ansette hvem de ønsker, så sant vedkommende har fått oppholdstillatelse og arbeidet ikke er i strid med vilkår, krav og tidsbegrensninger i tillatelsen.

Dersom avsnitt 2 skal uttrykke at personen har fått oppholdstillatelse på grunn av arbeid eller oppdrag hos investoren, må dette presiseres.

Dersom avsnitt 2 også anses å belyse hva slags type organisasjonstilknytning som gir grunnlag for oppholdstillatelse, gir det inntrykk av at ansettelse hos en fysisk person eller oppdrag hos en fysisk person i Norge gir grunnlag for oppholdstillatelse. Se i så fall kommentarene til punkt 1, som utdyper kravene til virksomheter som skal være arbeidsgiver eller oppdragsgiver for en utlending som trenger oppholdstillatelse i Norge.

Om artikkel 10 avsnitt 3

Tillatelsene til personer som får oppholdstillatelse som nevnt i punkt 1, gir grunnlag for oppholdstillatelse til ektefelle og barn av utlendingen.

Gitt at oppholdstillatelse ikke kan gis i samsvar med avsnitt 2, er henvisningen dit inkonsekvent.

Dersom avsnitt nr 2 presiseres til å gjelde dem som har fått oppholdstillatelse på grunn av arbeid eller oppdrag hos investoren, vil denne gruppen kunne få oppholdstillatelser som gir grunnlag for familiegjenforening med ektefelle og mindreårige barn.

Andre kommentarer

“temporary entry and stay” bør erstattes med “entry and temporary stay”

Håvard Sæthre

seniorrådgiver/områdefagkoordinator

Oppholdsavdelingen, område for visum, arbeidstillatelser og studiesaker

+47 407 05 990

UDI

Utlendingsdirektoratet

www.udi.no